

MAKLER PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH

1. Informacje ogólne

Według definicji zawodu makler jest to licencjonowany pośrednik w obrocie papierami wartościowymi. Makler w swoim imieniu, ale na zlecenie klienta i na jego rachunek, dokonuje kupna, sprzedaży oraz innych operacji na rynku papierów wartościowych.

Makler obsługujący klientów w biurze maklerskim przyjmuje zlecenia od klienta dotyczące kupna i sprzedaży papierów wartościowych, rejestruje operacje finansowe na jego koncie, wystawia odpowiednie dokumenty, zawiadamia klienta o dokonanych transakcjach, stanie rachunku, udziela także istotnych, ale obiektywnych informacji o aktualnej sytuacji na giełdzie.

Makler pracujący na giełdzie nie ma bezpośredniego kontaktu z klientem. Od maklera pracującego w biurze przyjmuje zlecenia klientów i wprowadza je do systemu komputerowego Giełdy Papierów Wartościowych lub Centralnej Tablicy Ofert, przez które są zawierane transakcje. Po zakończeniu sesji przekazuje informacje o zawartych transakcjach do biura maklerskiego.

Makler specjalista giełdowy pracuje na giełdzie we własnym imieniu. Zbiera od maklerów pracujących na giełdzie zlecenia kupna i sprzedaży i kojarzy je ze sobą, ustalając w ten sposób kurs papierów wartościowych. Po ustaleniu kursu zawiera transakcje. Głównym celem jego działań jest zrównoważenie rynku, czyli umożliwienie zawarcia jak największej ilości transakcji po aktualnie ustalonej cenie. Wszystkie operacje makler specjalista giełdowy przeprowadza przez zapisanie ich w systemie komputerowym giełdy według procedur ustalonych przez Giełdę Papierów Wartościowych.

Makler pracuje w biurze lub na giełdzie. Dużą część pracy wykonuje na komputerze: wprowadza dane, dokonuje operacji finansowych, przygotowuje zestawienia, uzupełnia dokumenty. Makler obsługujący klientów w biurze maklerskim

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

ma duży kontakt z ludźmi, makler pracujący na giełdzie oraz specjalista giełdowy mają ograniczony kontakt z klientem. Zakres zadań wykonywanych przez maklera jest ściśle podporządkowany procedurom ustalonym przez Komisję Papierów Wartościowych, Giełdę Papierów Wartościowych oraz Biuro Maklerskie. Mimo że jego zadania są skomplikowane, to mają charakter dość rutynowy.

2. Wymagania

Makler powinien być osobą rzetelną, zdyscyplinowaną i cierpliwą. Konieczna jest duża podzielność uwagi, umiejętność pracy w szybkim tempie, pod presją, często w nerwowej atmosferze. Ważne, aby makler umiał podejmować błyskawiczne decyzje. Niezbędne są wyobrażenia finansowa i zdolności matematyczne. Niezwykle istotne cechy to samodzielność w działaniu, niezależność oraz inicjatywność. Musi być osobą spostrzegawczą i dokładną.

Osoby pracujące na stanowisku maklera obsługującego klientów powinny odznaczać się dobrym wzrokiem (prawidłowa ostrość wzroku, prawidłowe rozróżnianie barw, prawidłowy zakres pola widzenia oraz widzenie stereoskopowe) i słuchem pozwalającym na swobodną komunikację. Na tych stanowiskach ważna jest otwartość i łatwość nawiązywania kontaktów.

3. Czynniki utrudniające zatrudnienie w zawodzie

Czynnikiem utrudniającym pracę w zawodzie są dysfunkcje narządu wzroku, niedające się skorygować szklami optycznymi lub soczewkami kontaktowymi, a także brak widzenia stereoskopowego oraz zaburzenia w rozróżnianiu barw czy ograniczone pole widzenia.

Ograniczeniem w pracy maklera papierów wartościowych może być znaczna dysfunkcja słuchu, z racji znacznego ograniczenia możliwości swobodnego kontaktu tych osób z potencjalnymi klientami.

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Praca maklera papierów wartościowych jest pracą dynamiczną, często wiąże się z ruchem, a zatem utrudnieniem mogą być również niektóre schorzenia znacznie obniżające sprawność ruchową.

4. Możliwość zatrudnienia w zawodzie osób z niepełnosprawnością

4.1. Osoby z dysfunkcją narządu ruchu

Istnieje możliwość zatrudnienia w zawodzie maklera papierów wartościowych osób z nieznaczną dysfunkcją kończyn górnych, w tym jednoręcznych, po identyfikacji indywidualnych barier i racjonalnym dostosowaniu technicznych i organizacyjnych warunków środowiska pracy oraz stanowiska pracy.

Osoby z dysfunkcją kończyn dolnych, w tym osoby na wózkach inwalidzkich, mają możliwość wykonywania zawodu na wybranych stanowiskach pracy, zwłaszcza gdy praca jest pracą zespołową, pod warunkiem zadbania o odpowiednie dostosowanie stanowiska pracy.

4.2. Osoby z dysfunkcją narządu wzroku

Istnieje możliwość zatrudnienia osoby z nieznaczną dysfunkcją narządu wzroku na stanowisku maklera papierów wartościowych pod warunkiem zapewnienia odpowiednich pomocy optycznych, które zapewnią dobrą ostrość widzenia.

Możliwe jest również zatrudnienie w tym zawodzie osób słabowidzących z lekkim stopniem upośledzenia widzenia w zakresie pola widzenia oraz z zaburzeniami widzenia o zmroku lub nadwrażliwością na światło, pod warunkiem właściwego przystosowania środowiska i stanowiska pracy.

4.3. Osoby z dysfunkcją narządu słuchu

Osoby słabosłyszące mogą wykonywać zawód maklera papierów wartościowych, jeśli ich niepełnosprawność da się skorygować za pomocą aparatu

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

śluchowego tak, że możliwa będzie komunikacja werbalna z innymi ludźmi, oraz jeśli środowisko i stanowisko pracy zostaną przystosowane do ich potrzeb.

4.4. Osoby z epilepsją

Osoby cierpiące na epilepsję mogą wykonywać zawód pod warunkiem, że napady padaczkowe występują sporadycznie, są sygnalizowane przez aurę występują głównie wieczorem lub w nocy, nie powodują zbytniego zmęczenia i stosunkowo szybko następuje regeneracja sił po ich wystąpieniu oraz jeśli przebieg choroby nie prowadzi do charakteropatii padaczkowej. Mogą być one zatrudnione warunkowo, po racjonalnym ograniczeniu zakresu zadań do sytuacji, w których możliwy jest stały nadzór i ewentualna szybka pomoc. Zalecana jest zatem praca spokojna, w zespole, ograniczona do biura, z zapewnieniem bezpiecznych warunków pracy.

5. Potrzeba przystosowania stanowiska pracy do potrzeb i możliwości osób z niepełnosprawnością

5.1. Osoby z dysfunkcją narządu ruchu

Osoby z dysfunkcją kończyn górnych

Osoby z niewielką dysfunkcją kończyn górnych mogą potrzebować ograniczenia lub eliminacji zadań wymagających dużej sprawności rąk i palców oraz zastosowania indywidualnych pomocy technicznych, usprawniających pracę biurową. Osobom z dysfunkcją jednej kończyny górnej mogą być potrzebne pomoce techniczne (ortezy, protezy), ułatwiające lub umożliwiające im pracę, w tym obsługę komputera. Obecny stan technologiczny dotyczący dostosowywania sprzętu komputerowego do potrzeb osób ze znacznymi dysfunkcjami kończyn górnych pozwala na korzystanie z niego osobom z porażeniami i przykurczami. Dostosowanie może dotyczyć obsługi klawiatury komputerowej i myszki.

Osoby z dysfunkcją kończyn dolnych

Z uwagi na ograniczoną mobilność osób z dysfunkcją kończyn dolnych niezbędna jest właściwa organizacja pracy, umożliwiająca wykonywanie niektórych lub wszystkich zadań w pozycji siedzącej lub w pozycji stojącej z podparciem bioder i pleców.

Osoby z niewielką dysfunkcją kończyn dolnych, poruszające się o kulach, mogą potrzebować zainstalowania uchwytów i poręczy ułatwiających wstawanie i podpieranie w czasie stania. Kolejna możliwa adaptacja to dostosowanie wielkości stanowiska pracy i wysokości blatów biurka do indywidualnych potrzeb oraz umieszczenie wykorzystywanych urządzeń i narzędzi pracy w najbliższym zasięgu rąk pracownika. Również siedzisko należy przystosować do indywidualnych potrzeb pracownika z niepełnosprawnością (regulowana wysokość, uchylne siedzisko, regulowany podnóżek, blokada kół, regulowane lub indywidualnie profilowane oparcie tylne, regulowane i odchylane podłokietniki).

Poruszanie się osób na wózkach inwalidzkich wymaga likwidacji barier architektonicznych w miejscu i środowisku pracy. Ciągi komunikacyjne powinny być wystarczająco szerokie i pozbawione progów, również drzwi do pomieszczeń i wind powinny mieć odpowiednią szerokość. Konieczna jest likwidacja barier architektonicznych w drodze do zakładu pracy. W miejscu pracy istnieje potrzeba powiększenia przestrzeni manewrowej wokół stanowiska pracy oraz dostosowania wielkości stanowiska pracy do indywidualnych potrzeb i zapewnienia dostępności wykorzystywanych urządzeń, narzędzi pracy i materiałów. Należy zapewnić częściowe lub całkowite wyeliminowanie zadań i czynności wymagających dobrej koordynacji wzrokowo-ruchowej.

Ograniczenie niektórych obowiązków zawodowych jest możliwe w sytuacji pracy zespołowej.

5.2. Osoby z dysfunkcją narządu wzroku

w zakresie projektowania obiektów, pomieszczeń
oraz przystosowania stanowisk pracy
dla osób niepełnosprawnych o specyficznych potrzebach

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Osoby z niewielką dysfunkcją narządu wzroku powinny stosować szkła korekcyjne lub soczewki kontaktowe. Mogą również, w miarę potrzeb, wykorzystywać oprzyrządowania powiększające (np. lupy powiększające, powiększalniki). Makler może również używać większej czcionki bądź specjalnego programu powiększającego, zainstalowanego w komputerze. Ze względu na charakter pracy i konieczność szybkiego tempa możliwość korzystania przez pracownika z dodatkowych, specjalistycznych pomocy typu powiększalnik, lupa, komputerowy program powiększający, jest ograniczona.

Pomocne jest odpowiednie przygotowanie stanowiska pracy, a więc jego doświetlenie, przygotowanie kontrastowego tła biurka oraz eliminacja potencjalnych źródeł ośnienia (matowanie powierzchni).

Osoby z zaburzeniami widzenia po zmroku powinny mieć odpowiednio doświetlone światłem elektrycznym pomieszczenie i stanowisko pracy.

Osoby nadwrażliwe na światło powinny mieć odpowiednio oświetlone stanowisko pracy, tak aby ograniczyć ośnienie bezpośrednie i odbiciowe. Stosowane oprawy powinny cechować się możliwie najmniejszą jaskrawością.

5.3. Osoby z dysfunkcją narządu słuchu

Osoby słabosłyszące powinny stosować aparaty słuchowe korygujące słuch (zwłaszcza w częstotliwościach pasma mowy) w stopniu umożliwiającym swobodne, werbalne komunikowanie się z innymi osobami (słuch wydolny socjalnie). Wskazane jest ograniczenie hałasu tła oraz pogłosu w pomieszczeniu pracy – w celu poprawy warunków percepcji dźwięku oraz poprawy warunków komunikacji werbalnej.

Zaleca się rozszerzenie sygnalizacji ostrzegawczej o sygnalizację świetlną lub wizyjną uzupełniającą dźwiękowe sygnały bezpieczeństwa w miejscach potencjalnego przebywania pracownika (pomieszczenie pracy, toaleta, pokój socjalny itp.) lub sygnalizację wibracyjną, informującą o ewentualnym niebezpieczeństwie.

W miarę możliwości urządzenia teleinformatyczne, takie jak telefon, komputer itp., należy dostosować do aparatów słuchowych (np. mogą być wyposażone w

Projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

systemy pętli indukcyjnej lub systemy FM). Urządzenia komunikacyjne mogą być również wyposażone w sygnalizację wizyjną, drganiovą lub opartą na przewodnictwie kostnym.

Korzystna jest praca w zespole z możliwością podziału obowiązków.

5.4. Osoby z epilepsją

Osoby chore na padaczkę, które uzyskały akceptację lekarza specjalisty, powinny pracować na wybranych stanowiskach pracy. Wskazane jest ograniczenie zakresu zadań do sytuacji, w których możliwy jest stały nadzór i ewentualna szybka pomoc. Wskazana jest raczej praca przy obsłudze giełdy aniżeli kontakty bezpośrednie z klientami.

Uwaga. Każdy przypadek zatrudnienia osoby z niepełnosprawnością oraz przystosowania stanowiska pracy do potrzeb i możliwości tej osoby należy rozpatrywać indywidualnie.